

Datum
2007-09-06
Ert datum
2007-05-09Vårt dnr
073/2007
Ert dnr
M2007/1735/RSidnr
1(2)Regeringskansliet
Miljödepartementet
Rättsenheten
Att: Anders Lillienau
103 33 Stockholm**Yttrande över Miljöansvarsutredningens slutbetänkande GMO-skador i naturen och Miljöbalkens försäkringar (SOU 2007:21)**

Gentekniknämnden begränsar sitt yttrande till att avse frågor om GMO-skador i naturen.

Skador på den biologiska mångfalden är en i praktiken svårdefinierad företeelse omfattande allt från skada på eller utplåning av en föga unik växtlokal till rena katastrofer. Det framstår därför som vanskligt att – såsom föreslås i betänkandet – utan närmare kvalifikation föra in begreppet i lagtexten i 2 kap. 8 § miljöbalken (MB). I motiven anges att med skador av detta slag inte avses varje negativ förändring i naturen. Skadebedömningen bör således enligt betänkandet i väsentliga hänseenden vara densamma oavsett om det är en skada enligt EU:s miljöansvarsdirektiv (dvs. en allvarlig skada) eller enbart en skada enligt den föreslagna regleringen i 2kap. 8 § MB (s. 87). Denna viktiga begränsning av bestämmelsens tillämplighet bör komma till uttryck i lagtexten.

Gentekniknämnden konstaterar att utredningen föreslår att miljövärdesersättning ska utgå även i de fall en allvarlig skada på den biologiska mångfalden inte *kan* avhjälpas. Nämnden avstyrker förslaget.

Ett tungt vägande skäl mot att införa en miljövärdesersättning är bristen på hållpunkter för hur ersättningarna ska bestämmas (jmf. s 248). Utan klara hållpunkter riskerar godtycket att hamna i högsätet.

De preventiva effekter som utredningen åberopar till stöd för ersättning i dessa fall bör i stället tillgodoses vid straffmätningen för miljöbalksbrott. Därvid kan beaktas om skadevällaren tvingats lägga ner stora kostnader för avhjälpande åtgärder eller underlåtit att vidta sådana. Därmed kan också de rättvisehänsyn som utredningen anför till stöd för en miljövärdesersättning tillgodoses i erforderlig mån.

Gentekniknämnden instämmer i utredningens resonemang att ideella skador inte ska omfattas, likaså att även allvarligare skador som orsakats av genteknisk verksamhet omfattas av ersättningsreglerna. På så sätt undviks belastningen på avgiftsbefriade GMO-verksamheter och speglar således de risker som respektive verksamhet kan medföra.

Beslut i detta ärende har efter föredragning av vice ordförande Fredrik von Arnold fattats av ledamöterna Anitha Bondestam, Fredrik von Arnold, Per Bill, Per Lodenius, Lars Tysklind, Sven-Gunnar Persson, Wiwi-Anne Johansson, Tina Ehn, Anne Lundén, Sten Stymne, Jacob Höglund, Nils Uddenberg och tjänstgörande ersättare Dan Holmberg

Vid remissens besvarande har även deltagit ersättarna Ulrika Carlsson, Egon Frid och Anna Qvarnström

För Gentekniknämnden

Anitha Bondestam

Fredrik von Arnold